

Sparbarometern 2009

FM0105

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Administrativa uppgifter	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	2
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8	Gallringsföreskrifter.....	3
A.9	EU-reglering.....	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	3
A.12	Uppläggning och genomförande.....	4
A.13	Internationell rapportering.....	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning.....	4
B.1	Innehåll.....	4
1.1	Statistiska målstorheter.....	4
1.1.1	Objekt och population.....	4
1.1.2	Variabler.....	4
1.1.3	Statistiska mått.....	5
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	5
1.1.5	Referenstider.....	5
1.2	Fullständighet.....	5
B.2	Tillförlitlighet.....	5
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	5
2.2	Osäkerhetskällor.....	6
2.2.1	Urval.....	6
2.2.2	Ramtäckning.....	6
2.2.3	Mätning.....	6
2.2.4	Svarsbortfall.....	6
2.2.5	Bearbetning.....	6
2.2.6	Modellantaganden.....	6
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	6
B.3	Aktualitet.....	7

3.1	Frekvens	7
3.2	Framställningstid.....	7
3.3	Punktlighet	7
B.4	Jämförbarhet och sammanvändbarhet.....	7
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	7
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	7
4.3	Sammanvändbarhet med annan statistik	7
B.5	Tillgänglighet och förståelighet	7
5.1	Spridningsformer.....	7
5.2	Presentation	7
5.3	Dokumentation	7
5.4	Tillgång till primärmaterial	7
5.5	Upplysningstjänster.....	7

A Administrativa uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Finansmarknad

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Finansräkenskaper

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Finansinspektionen
Postadress: Box 7821, 10397 Stockholm
Besöksadress: Brunnsgatan 3
Kontaktperson: Peter Fitger
Telefon: 08-787 80 00
Telefax: 08- 42 13 35
E-post: Fornamn.efternamn@fi.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån
Postadress: Box 24 300, 104 51 Stockholm
Besöksadress: Karlavägen 100
Kontaktperson: Mattias Björling
Telefon: 08-506 941 60
Telefax: 08- 506 949 43
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger/föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99). Produkten baseras på uppgifter från flera olika statistiska undersökningar och externt material.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Finns ej.

A.9 EU-reglering

Produkten regleras inte av EU.

A.10 Syfte och historik

Sparbarometern publiceras kvartalsvis ungefär sex veckor efter aktuellt kvartals-
skifte. Publiceringen startade 1999 och det finns kvartalsvisa tidsserier fr.o.m.
1996 kv 4.

Syftet med Sparbarometern är att ge en snabb kvartalsvis information om
utvecklingen av hushållssektorns finansiella sparande och finansiella förmögen-
het fördelat på olika finansiella tillgångsslag. Den visar således hur hushållen
under kvartalet valt att placera sina finansiella tillgångar och vilka typer av
skulder de ådragit sig och vilka långivarna är. Kvartalets finansiella sparande
beräknas som förändringen i finansiella tillgångar minus förändringen i skulder.
Sparbarometern visar också värde på hushållens samlade tillgångar och skulder.
Nettot av dessa utgör hushållens finansiella förmögenhet.

Sparbarometern bygger på samma begrepp och definitioner som finansräken-
skaperna, vilka är en del av nationalräkenskapssystemet, som regleras av ESA
95 (EG nr 2223/96).

Sparbarometern bygger på uppgifter som finns tillgängliga en dryg månad efter
aktuellt kvartalsskifte. I förhållande till finansräkenskaperna kan Sparbarome-
tern sägas vara en preliminär beräkning av hushållssektorn i finansräkenskaper-
na. Vanligtvis är det god överensstämmelse mellan Sparbarometerens uppgifter
över hushållssektorn och de som publiceras i finansräkenskaperna ca 90 dagar
efter aktuellt kvartalsskifte.

A.11 Statistikanvändning

Sparbarometern belyser hushållens sparande och förmögenhet. Det är en
preliminär beräkning till finansräkenskaperna som är en del av nationalräken-
skapssystemet. Bland användarna märks Finansdepartementet, Riksbanken,
Finansinspektionen, Konjunkturinstitutet, banker, ekonomer, forskare och
media.

A.12 Uppläggnings och genomförande

Sparbarometern är en produkt som huvudsakligen baseras på andra primärstatistikundersökningar – huvudsakligen finansmarknadsstatistik, som produceras av SCB på uppdrag av Riksbanken och Finansinspektionen. Uppgifterna i Finansmarknadsstatistiken innehåller i stor utsträckning information om finansinstituttens motparter som används i Sparbarometern. Som exempel kan nämnas att värdet för hushållens banktillgodohavanden baseras på uppgifter om bankernas skulder till hushållssektorn.

Utöver finansmarknadsstatistiken hämtas information från SCB, RM/BY, Riksbankens månadsrapport, Riksgäldskontoret, Finansinspektionen, CSN, NCSO (f.d. VPC), OMX, Försäkringsförbundet, Fondbolagens förening, Värderingsdata samt Affärsvärldens generalindex.

A.13 Internationell rapportering

Förekommer ej.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga planerade förändringar beslutade.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Sparbarometern bygger på uppgifter från färdigställd primärstatistik, som ofta har andra syften än att tillgodose Sparbarometerns behov vad gäller krav nedbrytningar av finansiella instrument och institutionella sektorer. Olika antaganden och kalkyler får då göras, vilket kan medföra brister i kvaliteten. Sparbarometern är en snabbstatistik, vilket också innebär att indata revideras i efterhand.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Hushållssektorns kvartalsvisa finansiella sparande och transaktioner i olika finansiella tillgångsslag liksom finansiell nettoförmögenhet och utgående balansvärden fördelat på olika finansiella tillgångar.

1.1.1 Objekt och population

Populationen är hushåll och hushållens icke-vinstdrivande organisationer med ekonomisk hemvist i Sverige.

1.1.2 Variabler

I Sparbarometern används en något modifierad indelningen av finansiella tillgångar och skulder enligt ESA 95, enl. nedan. För de olika finansobjekten redovisas transaktioner och ställningsvärden:

Sedlar, mynt och inlåning	F.2
Sedlar och mynt	F.21
Överförbar inlåning	F.22
Övrig inlåning	F.29
Värdepapper andra än aktier	F.3

Värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat	F.33
Kortfristiga (certifikat)	F.331
Långfristiga (obligationer)	F.332
Finansiella derivat	F.34
Lån	F.4
Kortfristiga	F.41
Långfristiga	F.42
Aktier och andra ägarandelar	F.5
Aktier och andra ägarandelar, exkl. fondandelar	F.51
Noterade aktier	F.511
Icke noterade aktier	F.512
Andra ägarandelar	F.513
Fondandelar	F.52
Försäkringstekniska reserver	F.6
Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder	F.61
Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver	F.611
Hushållens nettofordran i pensionsfonder	F.612
Förskottbetalning av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar	F.62
Obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter	F.7
Handelskrediter och förskott	F.71
Övriga	F.79

1.1.3 Statistiska mått

Belopp i miljoner kronor.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Hushåll och hushållens icke vinstdrivande organisationer – en sektorindelning enligt ESA 95.

1.1.5 Referenstider

Kvartal.

1.2. Fullständighet

Avser att täcka den samlade hushållssektorn inkl. hushållens icke-vinstdrivande organisationer med ekonomisk hemvist i Sverige.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Beräkningarna av finansiellt sparande för hushållssektorn kan göras från två håll, dels i de reala nationalräkenskaperna dels i finansiella räkningsmetoderna/Sparbarometern. I de reala räkningsmetoderna beräknas finansiellt sparande som inkomster minus utgifter. Definitionsmässigt skall reala och finansiella beräkningar ge samma resultat. En jämförelse mellan de olika räkningsmetodernas beräkning av finansiellt sparande visar en varierande överensstämmelsen över tiden.

En del av finansräkenskapernas tillförlitlighet beror även på tillförlitligheten i den primärstatistik som används och olika modellantaganden.

2.2 Osäkerhetskällor

-

2.2.1 Urval

Sparbarometern baseras på annan primärstatistik som till största delen är totalundersökningar och utgör tillsynsmaterial för Riksbanken och Finansinspektionen.

2.2.2 Ramtäckning

I huvudsak god täckning mellan ram- och målpopulation, men det finns vissa brister. Täckningsproblem kan förekomma på två sätt. a) Täckningsproblem i de primärstatistiska undersökningarna. b) Täckningsproblem inom finansräkenskapssystemet. Till detta problem hör att Sparbarometern saknar uppgifter om vissa delpopulationer som utgör motparter till hushållen, t.ex. pensionsstiftelser och andra stiftelser och fonder. Vidare saknas uppgifter om hushållens innehav av onoterade aktier, derivat och skadeförsäkringsreserver.

2.2.3 Mätning

Sparbarometern följer finansräkenskapernas värderingsregler, vilket innebär att tillgångar och skulder ska marknadsvärderas. I primärstatistiken uppfylls inte alltid kravet på marknadsvärdering, utan ofta utgår man från bokförda värden. Utvecklingen går dock mot ökad marknadsvärdering även i bokföringen.

2.2.4 Svarsbortfall

-

2.2.5 Bearbetning

Primärstatistiken granskas och sedan läses huvuddelen av materialet in maskinellt och andra delar matas in manuellt, varefter informationen bearbetas i Excel. För de olika finansiella instrumenten finns i systemet in- och utgående balanser, transaktioner, omvärderingar och omklassificeringar. En rimlighetsbedömning görs av utdata med jämförelser av utfallet i primärstatistiken, börsutvecklingen och en allmän omvärldsbevakning.

2.2.6 Modellantaganden

Uppgifter om transaktioner i börsnoterade aktier saknas helt och ställningsvärden för börsnoterade aktier finns endast för andra resp. fjärde kvartalet. Sparbarometern är därför tvungen att använda modell för börsnoterade aktier, vilken skapar en viss osäkerhet. Modellen bygger på att summan av alla aktietransaktioner på andrahandsmarknaden är noll, och att nettotillskottet på börsen antas vara nyemissioner+nyregistreringar-inlösen-avregistreringar. Som källa används scb, MP/BFM:s Aktieägarstatistik och uppgifter från NCS D

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

-

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Kvartalsvis

3.2 Framställningstid

Ca 10 dagar

3.3 Punktlighet

Ja, publiceras enligt plan.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

God. I samband med implementeringen av ESA 95 har samtliga tidsserier reviderats bakåt till kvartal 1 1996.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Sparbarometern bygger på samma begrepp och definitioner som finansräkenskaperna, dvs. ESA 95, vilket gör den jämförbar med finans- och nationalräkenskaperna.

4.3 Sam användbarhet med annan statistik

Eftersom Sparbarometern bygger på internationellt föreskrivna begrepp och definitioner, ESA 95, är uppgifterna om hushållssektorn internationellt jämförbara.

B.5 Tillgänglighet och förstälighet

5.1 Spridningsformer

Sparbarometern publiceras på SCB:s hemsida http://www.scb.se/templates/Product___7808.asp . T.o.m. 2007 kv 3 publicerades den även på Finansinspektionens hemsida.

5.2 Presentation

Tabell över hushållens finansiella tillgångar och skulder, årsdata från 1980 till 1995 och kvartalsdata från 1996 kv 4 samt tabell över hushållens finansiella transaktioner från 1996 kv 4.

5.3 Dokumentation

-

5.4 Tillgång till primärmaterial

-

5.5 Upplysningstjänster

Upplysningar lämnas av SCB, Nationalräkenskaperna, Annika Näsval, tel 08-506 942 22, e-post fornamn.efternamn@scb.se eller Caroline Ahlstrand, 506 943 33, e-post fornamn.efternamn@scb.se.